

Óskerd lønarviðbót til allar fiskimenn

Tá fiskimenn sum vituligt er ikki vildu sigla fyri Erlends sáttmálan setti »Føroya Sosialdemokrat« beinavegin (í blaðnum 27/3 í ár) fram krav til Tingið at koma saman at ganga fiskimennum á möti og jatta krøvum teirra fullt út. Skilað var til, at kundi marknaðurin ikki veita betri pris mátti Tingið skoyta upp í prísinn inn til vinnan var samulig at liva av.

Nú Erlendur Patursson ikki var mentur at fáa so mikið sum ein stav broyttan í sínum sáttmála, ei heldur at tryggja ein betri pris, leyp hann á, har garðurin so at siga lá niðri, leyp á Tingið, ið stýrt er av einum meirala, sum flestu munnu vita bert er á Tingi og ikki millum fólkið. Hetta Tingið eftirlíkaði so fiskimennum 800 kr. í minstuløn fyri teir, sum eru omanfyrir 18 ára aldur tá teir mynstra.

— Men í Dagbl. týsdagin er annar av stjórnarflokkunum longu farin at mága burtur av hesum ágóða fiskimanna og sum vørandi fyri tílíkar harrar, blaðið skilar teimum rætt til, um eykaskatturin ikki skuldi rokkið, at skarva av hjá teimum undir 18 ár, ið eiga 500 kr. inn til teir eldru hava fingið nóg mikið.

Hetta blað vil beinavegin nú siga hesum monnum, at hetta fer ikki at bera til. Grunnurin má gjalda hesum monnum teirra 500 kr. um hann annars hevði orku til tess eftir gomlu skipan og her verður ikki told nýkur avstøka fyri kanska at lætta Tinginum um eykabyrði tess.

Vit koma aftur til tær vinnuvegabótur ið vera vilja bera okkum eitt dik frammá, fólkinum at gagni.

Frá gerðarættinum

Gerðarætturin kom saman týsdagin í Keypmannahavn fyri at taka stóðu til endurgjaldskrøv útgærdanna móti Føroya fiskimannafelag. Einkj er frætt frá nýkrum úrsliti. Fyrir ta tíðina skipaði hava ligið krevja útgærdarmenn nú dagpening, fyrir snórriskip 200 kr., línuskip 275, smærri trolfór 225, garnaskip 500, trolarar 500 og trolararnar Vesturskin og Kallsevi 1000 kr. fyri hvønn.

Sjómarksmálið

Hósdagin hevði 14. september grein um sjómarksmálið, og nevndi í samband við hetta Óla Jákup Jensen, skipara, ið hevur verið við í samráðingunum við Bretar.

Í gjár sigur Dagblaðið, at tað er eftir Sosialinum, ið 14. sept. tekur hetta sleygið upp aftur. Tá ið sjómarksmálið var frammi, sögdu vit, at tað hevði verið meira hóskandi, um landsstýrið hevði latið ein útróðrarmann úr Klakksvík ella Vági verið til samráðingarnar, heldur enn skiparin Óla Jákup Jensen, ið er umboðsmaður fyrir ensk trolarafeløg.

Hetta fara ivaleyst allar útróðrarmenn at halda við okkum.

AV TVØROYRI

Uppmátningar byrjaðar.

Fyrir stuttum komu tey bæði uppmátangarskipini »Tycho Brahe« og »Ole Römer« til Føroyar. Tað eru menn frá geodætisk institut, ið skulu gera uppmátningar og kortleggja Føroyar. Seinni koma amerikamenn við flogfórum at hjálpa til við arbeiðinum. »Tycho Brahe« hevur ligið á

Tvøroyri og er nú farin til arbeiðis. Jens í Dal í útskiftingarstjóri er teimum til hjálpar.

Jóh. Enni, lærari fyri reikar nú fyrilestrarkvöld. Fyrsti fyrilestur varð hildin næstseinasta hóskvöld. Eivind Wilhelm, prestur, helt fyrilestur um Jákup Dahl, próst.

Stóri Albert hevur fingið nýggjan 200/240 hk. Hundested motor, men trupulleikar vóru við at fáa hann at ganga. Umstýringslegan gekk heitt, men nú hava teir verið á Havnini og fingið motorin í rættlag.

Sakarmál P. M. Dams móti Erl. Patursson

Hjá semingsmanninum mótti Erl. P. ikki. Fyrsta rættarfundinum mótti hann men mánadagin, tá rættarfundur skuldi vera, mótti hann heldur ikki. Allar ferðirnar hevur maður mótt fyrir P. M. Dam, ið staddur er á Fólkatíngi.

Lærara- og studenta-próvtøkur

Skrivliga próvtøkan hjá 4. flokki í læraraskúlanum er endað. 3 vóru lærugreininar: enskt, danskur og føroyskur stílur. Føroysku stílaevnini vóru:

1. Vinnulivsmöguleikar í landi okkara.
2. Støða smámannsins í Føroyum tey seinastu 100 árin.
3. Lys lyndið hjá einum ella fleiri persónum í einum føroyskum skaldaverki og greið harútrá hugsan yrkjarans.

Føroysku stílaevnini hjá studentunum vóru:

1. Sjómarkið.
2. Líkindi fyrir bókmentum og list í Føroyum.
3. Bretska samveldið.

10 næmingar ganga til endaliga próvtøku á læraraskúlanum, alt mannfólk. Til studentapróvtøkuna ganga eisini 10. 6 dreingir og 1 genta í matematisku deildini og 3 gentur í málsligu deildini.

Arbeiðarafylkingin

»Arbeiderbladet« skrivur um 1. mai og nevni í sambandi við henda dag, hvussu javnaðarflokkarnir í Vesturheimi á mongum økjum hava fært arbeiðarafylkingina til sigurs. Fyrsti 1. mai varð hildin í 1890 aftaná ein sosialistafund í Paris. »Arbeiderbladet« sigur m. a.:

»Hitt fyrsta stóra og sameinta kravið galt 8-tímadagin. Tá var vanliga arbeiðstíðin 10 tímar. Nógvir hövdu eisini 11 og 12 tíma arbeiðsdag. Hava teir ungu arbeiðarnir hugsan um, hvat henda stytting hevur at týða? Frá 10 til 9½ so 9 síðani 8½ og endiliga 8 tíma vanligan arbeiðsdag, sum nú er alment viðurkent.

Seinni kom fritíðarspurningurin fram. Fyrst 4 dagar, síðani 6 og 12, so eitt afturstig til eina viku, men hesin ósigurin varð skjótt afturvunnið, og so varð miðað ímóti at vinna 3 vikur, hvat nú er lógfest. Tað liggur eitt ógilt arbeiði og stór offur aftanfyrir hesar landavinningarnar.»

MJØLL
vaskievni

er gamalkent her í Føroyum

kvinnan

»Fólkasokkarnir« koma nú.

Fyrir stuttum mælti dansk kvinna til, at sokkaverksmiðjurnar fóru undir at framleiða sokallaðar »fólkasokkar«. Teir skulu vera vakrir, ikki alt ov tunnið finnst bert í fáum sløgum og fáum litum. Sokkaverksmiðja í Kolding er farin undir hesa framleiðslu, og nú í mai—juni koma teir fyrstu sokkarnir á marknaðin. Teir eru gjórdir av 45 denier nylongarni, ið er sama tilfar, ið brúksráðið mælir til at nýta fyrir at fáa tað røttu haldgððskuna. Litirnir vera 3: ein ljósor, ein myrkur og ein gráligur. Longðin verur eisini trinnar: 74—78 cm, 78—82 cm og 82—86 cm. Hildið verður at hesir nýggju »fólkasokkarnir« koma at kosta 7 kr. parið.

Tannrøkt barnanna.

Um barnatannrøkt sigur kendur barnatannlæknir, at nógvaðni koma 7 ára gomul børn á skúlatannklinikkirnar við hælminginum av teirra mjólkatonnum heilt ella lutvís burturbrendum. Um 20 pst. av teirra 6 ára tonnum, ið nýliga eru komnar fram, eru longu farnar at brenna. Umleið 70 pst. av hesum börnum hava bruna í tannameriginum ella tannhaldinum orsakað av teim brennandi tonnum.

Verjan móti hesum er fyrst og fremst at forða börnunum ovurnýtslu av sukurvörum. Gevur ein börnun av sötan mat, meðan tey eru smá, venjast tey til ov nógva sukrurnýtslu. Seinni verður vónleyst at venja tey av aftur. Forkastiligt er at lata sukur uppá narrisuttuna hjá smábörnum. Bert av hesum óvananum, sigur læknin seg hava sæð 4 mjólkatonn brenna burtur í bert 2 mánaði. Rætta brúkið av sukri skal lærast og tilvenjast í smábarnaaldrinum. Á hesum øki er hetta hin mest avgerðandi pædagogiska reglan.

Rættleiðing.

Av misgávu vóru partar av Klakksvíkartíðindunum í seinasta blaði komin at standa skeivt. Tað, ið sagt var um sjúkrakassan og millumskúlapróvtøkuna skuldi standa undir Klakksvíkartíðindunum.

Útvarpið.

Vikuvirlit og veðurtíðindi — Føroysk tíðindi — Uttanríkispolitisk virlit — Svend Henningsen (upplestur) — Um »Tjaldure«, samrøða við Z. Nielsen, stjóra

Í nevnd Føroya arbeiðsgevarafelags eru valdir Esmar Fuglø, form. Georg Thomsen og Páll á Dul.

Lorna hevur lasta kassafisk til Suður ameriku.

Til limir Føroya Maskinifelags

Felagið vil siga limum sínum frá at tað er haldari av tí danska tíðarritinum fyrir maskinmeistarar »Maskinmesteren« sum kemur út eina ferð um mánaðin og liggur eitt eintak á hesum plássum:

Sjómannsheimið í Havn — Bókasavnið í Vestmanna
Bókasavnið í Klakksvík Bókasavnið á Tvøroyri

Nevndin

SKRIVSTOVUNÆMINGUR

Pláss sum næmingur á telefonverksskrivstovuni er leyst. Skrivlig umsókn verður at senda til

Telefonverk Føroya Løgtings

HAVNARUMSJÓNARMAÐUR

Ávísandi lýsing frá 2. april 1954 viðvíkjandi setan av havnarumsjónarmanninum við Tórshavnar havn verður her gjørt kunnigt, at umsóknarfreistin er framlongd til 1. juli 1954, og umframt tær fyrr lýstu treytir verður nú kravt, at tann, sum settur verður í plássið, eisini hevur navigasjonspróg.

HAVNARNEVND TÓRSHAVNAR BÝRÁÐS, 12. mai 1954.

MAI 1954

S.	M.	T.	M.	H.	F.	L.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

MERKISDAGAR:

15. Halvarðsøka.
25. Fyrsti summardagur (summartjórðingur byrjar)
27. Kristi himmalsferðardagur.

MÁNASTØÐURNAR:

15. longest frá jórðini.
17. full sól.
25. seinna kv.
30. næstur jórðini.

SKIPINI:

- »Tjaldure«:
14. úr Keypmannah.
21. úr Føroyum.
28. úr Keypmannah.

»Trondhjeme«:

14. úr Føroyum.
21. úr Keypmannah.
28. úr Føroyum.

10. Komin til Grönlands: Austerlitz, Vón, Columbus og Elsa.
13. »Cerecia« komin úr Lieth við stykkjagóðsi og kóli.
14. »Trondhjeme« komin úr Köbenhavn, Aalborg og Lieth.
15. Júst Hansen, Klakksvík 80 ár —
16. Landskappingarnar í fót- og handbóti byrja.
18. Sakarmálið móti Sjóvinnubankamonnum fyrir rættin í Havn.
20. Føroya samv. neytatrygging aðalfund í Klubbanum kl. 20.
20. Skipafelagið Føroyar hevur ársaðalfund kl. 20 í Klubbanum. — P/f Alaker hevur eykaaðalfund á skrivstovu felagsins kl. 17.
23. Jóhan Nielsen úr Sandvík innsettur sum prestur við Zions kirkjuni í Keypmannahavn.

Órðug úr donskum stíli við heitinum: Min fødeby.

... Hvat politik angår, så har man i ... været meget begejstret for Folkefløkken, men dette vil uden tvivl forandre sig til det kommende lagtingsvalg; måske skyldes det en bedre oplysning i disse dage. —